

Hnutí DUHA
místní skupina Olomouc

A > Dolní náměstí 38, 779 00 Olomouc
T > 585 228 584
F > 585 228 584
E > olomouc@hnutiduha.cz
W > www.hnutiduha.cz/olomouc
IČO > 44936354
ČÚ > 2200096544/2010

Krajský úřad Moravskoslezský kraj
Odbor životního prostředí a zemědělství
28. října 117
702 18 Ostrava
marketa.krahulec@kr-moravskoslezsky.cz

Olomouc, 13.5.2012

ke sp. zn. ŽPZ/52408/2011/Kra

Vyjádření k posudku a doplněné dokumentaci záměru „Lanová dráha s odpojitelnými čtyřseřadčkovými vozy ve stávající trase trvalé stavby lyžařského velku "C" ve ski areálu PRADĚD - JESENÍKY - doplnění

V souladu s ust. § 9 odst.8 zák.č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění (dále jen „zák.o EIA“), zasíláme příslušnému orgánu níže uvedené vyjádření.

Dle § 37 zákona č. 500/2004 Sb. (Správní řád) jsme dne 12.5.2012 zaslali podání elektronicky prostřednictvím veřejné datové sítě bez použití zaručeného elektronického podpisu. Toto podání v souladu se zákonem doplňujeme a podáváme prostřednictvím datové schránky.

1) Zavádějíci zdůvodnění záměru

Navzdory připomínce uplatněným již ve fázi oznámení se v upravené dokumentaci stále objevují zcela zavádějící informace o potřebě zdůvodnění záměru, které posuzovatel přešel bez povšimnutí:

Záměr má dle oznámení přinést rozvoj, resp. udržení turistického ruchu a udržení pracovních míst, není však nijak konkretizováno, o jaká pracovní místa by mělo jít, zda jde o pracovní místa, která uspokojí aktuální poptávku. Rovněž se autoři posudku ohání turistickým ruchem jako zdrojem pracovních příležitostí (str. 56). Argumentace „pracovními místy“ je možná v zásadě u každého záměru, který generuje nebo „udržuje“ alespoň jedno pracovní místo, nicméně se domníváme, že toto nemůže být významným argumentem odůvodňujícím potřebu záměru (neboť tento argument lze použít vždy a zákonný požadavek by tak ztrácel význam). Zpracovatelé dokumentace i posudku předkládají čtenářům názor, že rozvíjet turistický ruch je v zásadě možné pouze modernizací a rekonstrukcí sjezdových tratí (tedy realizací „tvrdé turisty“) v NPR a zcela pomíjí trvale udržitelný aspekt a nezvažuje jiné možnosti, jakými by bylo možné turistickou atraktivitu území udržet - například šetrná forma turistiky – průvodcovství v unikátních polohách alpských oblastí, nebo naopak fakt, že část turistů toužících po divoké, málo dotčené přírodě, rozšiřování sjezdových tratí a lanovek stále více od návštěvy Jeseníků odrazuje.

Přitom je zcela opomíjen fakt, že **rozšíření vleků a sjezdovek v NPR Praděd není jedinou možností sjezdového lyžování v okolí Malé Morávky a Karlova**. Například SKI areál Karlov nabízí celkem 4250 metrů sjezdových tratí a fungují zde i další modernizované skiareály mimo nejpřísněji chráněné přírodní lokality. Mělo by se proto jasně definovat, jaký význam má být i zachování jednoho vleku pro zaměstnanost v regionu, natož jeho prodloužení o 90 metrů za cenu zničení nejcennějších přírodních lokalit v ČR? Argumentace pracovními místy – jakkoli je v tomto

případě zcela zcestná – je u investorů a jím placených zpracovatelů dokumentace EIA běžná, avšak u zpracovatele posudku je těžko pochopitelná. Máme tedy vážné pochybnosti o jeho nestrannosti a nezávislosti.

Nelze souhlasit ani s tvrzením, sdíleným evidentně jak zpracovatelem dokumentace, tak posudku, že „nové nároky na bezpečnost sjezdových tratí vznikají rovněž v souvislosti s moderními konstrukcemi lyží (zvýšení rychlosti, větší šířka oblouku apod.)“. Jinými slovy – moderní konstrukce lyží jsou nebezpečnější než starší typy lyží, proto je potřeba budovat bezpečnější sjezdové tratě? S tím by jistě výrobci lyží nesouhlasili, kupříkladu moderní lyže carvingového typu se vyznačují menší šířkou oblouku a tedy snadnější ovladatelností.

2) Rozpor se ZÚR

Autoři posudku se nedokázali vypořádat s relevantní námitkou Správy CHKO Jeseníky, týkající se rozporu se ZÚR Moravskoslezského kraje. Navzdory hrubému měřítku ZÚR skutečně nelze „stabilizovaný stav“ a „ochranu vysokých přírodních hodnot krajiny včetně významných pohledových horizontů“ vysvětlovat nutností rozšiřování lanové dráhy a sjezdovek. Pokud by předložený záměr skutečně neznamenal zvýšené územní nároky, nebyla by patrně podána žádost o změnu ÚP Malá Morávka (č. 4), která spořívá v „*zpracování návrhu rozšíření sjezdové dráhy C ve Ski areálu Praděd – Jeseníky a o zpracování návrhu výstavby lanové dráhy v trase lyžařského vleku C ve Ski areálu Praděd – Jeseníky – vše ve stejných parametrech, které jsou řešeny v dokumentaci EIA.*“ (viz doplněk dokumentace EIA)

3) Účelový výběr variant záměru

V předloženém posudku není adekvátně reagováno na účelový výběr variant, který například nezahrnuje současnou rekonstrukci lanovky ve stávající délce. Pokud přijmeme argumentaci zpracovatele posudku ve smyslu, že investor se sám vystavuje nebezpečí vystavení negativního stanoviska, nelze na účelový výběr variant reagovat jinak než **negativním stanoviskem EIA**. Jinak je celé posuzování EIA proti smyslu tohoto zákona deklarovaného v § 1 a není ve skutečnosti ničím jiným než slohovým cvičením o několika set stránkách, jež má vyvolat u veřejnosti falešný pocit, že se k něčemu mohla vyjádřit.

4) Nedostatečné hodnocení vlivu na EVL Praděd

Kácení unikátních autochtonních horských smrčín v okolí horní hranice lesa za účelem soukromého zisku je bagatelizováno (ačkoliv hodnoty dotčených území jsou si autoři posudku vědomi, jak opakovaně uvádějí). Fragmentace horského lesa může být v křehkém ekosystému zcela zásadní faktor pro stabilitu porostu a jeho odolnosti vůči větru, sněhu nebo kůrovci. Autoři posudku zcela opomíjí význam mrtvého dřeva pro zmlazování porostu, když navrhují jeho odvoz nebo zbavení kůry, což výrazně zpomaluje jeho rozklad a také možnost zmlazování malých semenáčků na kmenech, jak je v horských smrkových lesích typické.

Při plánovaném zásahu by došlo ke kácení 35-40 horských dvě stě let starých smrků, což představuje cca 0,4 % z rozlohy biotopu acidofilních smrčín (*Vaccinio-Piceetea*; 9410) v EVL Praděd. Přitom dle metodiky MŽP (2007) by již ovlivnění řádově jednotek procent výskytu v dotčené EVL by mělo být považováno za významný vliv. Přitom zde nedojde k pouhému „ovlivnění“ ale přímo nevratnému zániku biotopu. Dotčené porosty jsou v rámci EVL Praděd hodnoceny jako vůbec nejkvalitnější – kvalitativní parametry přitom rovněž patří mezi faktory, které „naturové hodnocení“ musí zahrnovat. Hodnocení také vůbec nerespektuje další náležitosti metodiky MŽP – širší konsenzus odborníků a princip předběžné opatrnosti:

„V případech identifikace negativních vlivů by mělo být zhodnocení významnosti vlivů podepřeno širším konsensem relevantních odborníků (regionálních znalců pro ovlivněný předmět ochrany a kde je to díky charakteru záměru nebo významu lokality nutné, i předních odborníků na celostátní úrovni).

Naturové hodnocení dbá principu předběžné opatrnosti, a to obzvláště v případech, kdy neexistují dostatečné vědecké podklady pro zhodnocení vlivů na dotčené předměty ochrany a zároveň se jedná o předměty ochrany mimořádných charakteristik (kvality nebo kvantity v rámci dotčené lokality nebo celého území ČR). Princip předběžné opatrnosti je však možné aplikovat pouze tehdy, pokud lze identifikovat vlivy záměru (tzn. kdy jsou k dispozici dostatečné podklady o záměru).“ (MŽP 2007).

Vzhledem k silně negativnímu vyjádření k dokumentaci od vědců z Přírodovědecké fakulty UP Olomouc (M. Banaš, M. Zeidler, J. Kašák), kteří se studiem stanovišť v NPR Praděd dlouhodobě zabývají, se nelze domnívat, že kontroverzní záměr na rozšiřování sjezdovek a lanové dráhy byl vyhodnocen na základě odborného konsenzu.

5) Nedostatečné hodnocení celistvosti lokality

Zpracovatelé dokumentace i posudku popírají vliv záměru na celistvost lokality odkazem na skutečnost, že je záměr situován do již fragmentovaného území („Vzhledem k přítomnosti stávajícího lyžařského areálu a návaznosti výstavby spodní stanice lanové dráhy na zastavěné území není dán předpoklad fragmentace prostředí acidofilních horských smrčín při horní hranici lesa, str. 50) Opomíjí fakt, že dojde k přímé likvidaci řádově stovek metrů čtverečních hodnotných biotopů, čímž v důsledku okrajového efektu dojde k další fragmentaci cenných biotopů, zhorší se jejich rekolonizace a hrozí jejich ruderalizace. Pokud bychom přijmuli absurdní logiku zpracovatelů dokumentace i posudku, že každý nový zábor ploch v již fragmentovaném území nezvýší jeho další fragmentaci, mohli bychom postupným rozšiřováním sjezdovek a lanovek postupně zničit celou EVL bez toho, aniž by byla narušena celistvost lokality.

6) Chybná formulace závěrů hodnocení

Souhlasíme s námitkou Přírodovědecké fakulty UP Olomouc, že „závěr naturového hodnocení není formulován v souladu s metodikou doporučeného postupu hodnocení“ (viz MŽP 2007). Autoři hodnocení de facto váží své závěrečné vyhodnocení ve vztahu k předmětům ochrany EVL Praděd na splnění konkrétních zmírňujících opatření. Závěr hodnocení, resp. stanovení konkrétní míry významnosti vlivu (de facto vyloučení významného vlivu), by však nemělo být vázáno na splnění žádných dodatečných podmínek (viz MŽP 2007).“ Zpracovatel posudku na podstatu připomínky adekvátně nereagoval.

7) Absence entomologického průzkumu

Jak bylo uvedeno již v připomínkách k dokumentaci od více subjektů, autoři zcela rezignovali na vyhodnocení záměru na bezobratlé živočichy, zejména hmyz. O to podivnější je argumentace zpracovatele posudku, který v souvislosti s údajně nevýznamnými změnami biotopů další průzkum nepožaduje. Závěry o nevýznamném vlivu záměru na biotopy (hodnocení -1) však byly mnohými odbornými subjekty a již výše uvedenými argumenty zpochybněny. Domněnka, že „průzkum bezobratlých by tak nepřinesl žádné zásadní informace pro posouzení akceptovatelnosti záměru.“ není nic jiného než důkaz kruhem. Pokud autoři posudku nepopřou tvrzení, že také společenstva bezobratlých živočichů jsou součástí ekosystémů, nelze dopad záměru hodnotit bez podrobného průzkumu bezobratlých.

8) Zaujatost zpracovatele posudku

Celé vypořádání připomínek veřejnosti nemá charakter nezávislého posudku. Autor posudku málokdy dokázal uznat relevantnost připomínek subjektů, které mají na stavbu jiný názor než zpracovatel dokumentace. Dobře to ilustruje například „vypořádání“ s připomínkou SCHKO Jeseníky na str. 58 k evidentně zavádějícím popisu na str. 8 dokumentace (podobně jako samotný název celého záměru, který zastírá rozšíření délky vleku a sjezdových tratí). Zpracovatel posudku buď vůbec nepochopil smysl připomínky, nebo zkrátka nedokáže uznat, že předložená dokumentace není objektivním podkladem pro rozhodování.

Závěr:

NPR a EVL Praděd má podle legislativy ČR nejvyšší možný stupeň ochrany. Jedná se o velmi cenné, evropsky unikátní území s množstvím živočišných a rostlinných druhů, včetně zvláště chráněných.

S ohledem na výše uvedené, realizaci projektu považujeme za zcela nepřijatelnou – především by došlo k popření smyslu ochrany přírody v ČR. Podporujeme odborné stanovisko Přírodovědecké fakulty UP Olomouc a požadujeme zamítnutí výše uvedeného záměru.

S pozdravem

Hana Kovaříková
koordinátorka Hnutí DUHA Olomouc

Vyřizuje: miroslav.kutal@hnutiduha.cz